

BELÜGYMINISZTERIUM

SZIGORÚAN TITKOS!

.....sz. példány

T Ö R Ö L V E I
 A minősítést megszüntette:
 Herczeg Miklós
 Beosztása: NBH ny. alezr.

2004. 11. 25.

Törlés hitelesül:

P. H.

Dr. Hellebrandi László

J E L E N T É S

Tárgy: Román vonatkozású információk

L. Greenberg
 04/3.

A Belügyminisztérium illetékes szervei - felső szintű politikai döntés alapján - folyamatosan informálódnak a romániai helyzet alakulásáról, a román lépésekről és azok következményeiről. Ezek szerint:

A román szervek július hónapban fokozták a Romániában lévő magyar képviselőkkel, azok beosztottaival szembeni diszkriminatív jellegű nyomást. A repülőtéri megkülönböztető ellenőrzéseket kiterjesztették a tartós kiküldetésben lévő szakembereinkre, azok családtagjaira, a hozzájuk kiutazó rokonokra is.

A korábbiaktól eltérően az is előfordult, hogy egyik szolgálati útleveles magyar állampolgártól elvették egy, a Külkereskedelmi Minisztérium konzignációjával ellátott, lepecsételt küldeményt, azt felnyitották és csak mintegy 8 óra elteltével adták vissza. Alapos a gyanú annak feltételezésére is, hogy adminisztratív diplomáciai küldeményeinket esetenként műszeresen ellenőrzik.

A Romániában hivatalosan tartózkodó állampolgárainkkal szembeni, munkájukat nehezítő, diszkriminatív intézkedésekkel párhuzamosan a román fél igyekszik azt a látszatot kelteni, hogy a magyar fél nem tudja, vagy nem akarja biztosítani a budapesti román külképviselet zavartalan, normális működését. A Budapesten akkreditált diplomatákkal való kapcsolattartással megbízott román tanácsos, más országok diplomatáival történő találkozásai során ezt hangoztatja, és ezzel függ össze, hogy a hónap elején Budapesten tartózkodott a román KÜM egy szakembere, akinek feladata volt a külképviselet és kolónia kiürítésére vonatkozó terv elkészítése.

A budapesti román nagykövet utódja állítólag nem külügyi funkcionárius, hanem egy ismert történész, vagy akadémikus lesz. Arról is beszélnek, hogy a nagyköveti posztot esetleg be sem töltik, ideiglenes ügyvivőt neveznek ki.

A településrendezési elképzelésekkel kapcsolatban kibontakozó "ellenállás"-ra utal, hogy Kovászna és Hargita megye vezetői késleltetni igyekeznek a programok végrehajtását, nem készítették el időre a falufelszámolási javaslatokat, alkudozni próbálnak a központi szervekkel.

Egyes vélemények szerint a románok és magyarok lakta falvakban egyaránt kibontakozó elégedetlenség hatására változtak N. Ceausescu beszédeinek hangsúlyai is. Egy beszédében arra utalt, hogy nem kell elsietni az intézkedéseket, egy másikban pedig a lerombolandó települések számában voltak eltérések.

Az MNK-ból az RSZK-ba visszatérni nem kívánó román állampolgárok között prominens személyiségek, illetve azok családtagjai is előfordulnak (a Securitate főtisztjeinek gyerekei, a volt belügyminiszter lánya, az elnök-főtisztár testőrségének volt tagja.)

Román részről mindent megtesznek az áttelepülések akadályozására. A román-magyar határ közelébe vezényelték a Securitate egy dandárját, kb. 2800 főt. Elsődleges feladatuk az illegálisan Magyarországra távozni szándékozó román állampolgárok felderítése, a határ őrzésének megerősítése. A határőr alakulatok erősítésére frissen "behívott" munkásőregységeket is felhasználnak. Július 15-én a határon áthaladó, Biharkeresztes felé tartó nemzetközi gyorsvonat mögött közlekedő kézi hajtány utasaira rálőttek és olyan - nem ellenőrzött - információk is keletkeztek, amelyek a Securitate beosztottainak magyarországi, a menekülteket megfélemlíteni hivatott akcióira vonatkoznak.

Operatív úton birtokunkba került egy - az RKP KB által kiadott, csak magas szintű párt- és állami vezetők részére készült - szigorúan titkos minősítésű, a román-magyar viszonyról foglalkozó dokumentum kivonatos, nyers magyar fordítása. Az anyag - feltéve, hogy nem provokatív célzattal "jut-

*Érdekes
hírek
külön-
táji-t*

tatták el hozzánk" - betekintést enged a legfelső román vezetésnek a két ország viszonyával, annak "rendezésével" kapcsolatos elképzeléseibe.

(A birtokunkba került szöveg mellékelve.)

Szerveink az események alakulását továbbra is figyelemmel kísérik, a hatáskörükbe tartozó szükséges intézkedéseket megteszik.

Budapest, 1988. augusztus " " "

Kapják: Grósz Károly elvtárs,
Dr. Berecz János elvtárs,
Dr. Csehák Judit elvtársnő,
Hámori Csaba elvtárs,
Iványi Pál elvtárs,
Lukács János elvtárs,
Németh Miklós elvtárs,
Nyers Rezső elvtárs,
Pozsgai Imre elvtárs,
Szabó István elvtárs,
Dr. Tatai Ilona elvtársnő,
Fejti György elvtárs,
Dr. Szűrös Mátyás elvtárs,
Varga Péter elvtárs,
Dr. Várkonyi Péter elvtárs.

M E L L É K L E T

"Az utóbbi időben tovább folytatódik szeretett hazánk, drága Romániánk meggyalázása, a román nép, az egész román nemzet külföldi lejáratása és hazánk nagy vezetője, Ceausescu elvtárs, az egész román vezetés szennyezése.

Egyes országok beavatkoznak Románia belső életébe, hazánk nagy szocialista, forradalmi vívmányait, az elért eredményeket, egész szocialista állami-ságunkat veszélyeztetik.

Szeretett hazánk, Románia mindenkor azt tűzte ki feladatául, hogy akik Romániában laknak, ugyanazon jogokkal és kötelességekkel rendelkezzenek. Tudomásul kell venni, hogy nemzetiségi hovatartozás nélkül a Romániában élők román állampolgárok.

Az MNK párt- és államvezetősége sovén és nacionalista politikát folytat, a vezetők az ország súlyos belső gazdasági és társadalmi gondjairól szeretnék így elterelni a figyelmet. A szocializmust építő Romániát, a román nemzetet a külföldi közvélemény előtt különféle koholmányokkal igyekeznek lejáratni, ugyanakkor a magyar népet félretájékoztatják; a valós romániai viszonyokról, a hazánkban élő nemzetiségek jogairól, életéről, a tervezett hatalmas gazdasági és területi fejlesztésről hamis képet festenek.

Elég utalni arra, hogy az MNK gazdaságilag eladósodott, mintegy 19 milliárd dollár adóssága van, amelyet visszafizetni egyelőre nem tud. Újabb és újabb kölcsönökből tartja fenn magát. Az MNK gazdasági fejlettsége messze elmarad Románia vívmányai mögött.

A magyar áruk külföldön eladhatatlanok, a magyar technika, vegyipar és egyéb ipar teljesen elavult. Hosszú ideje a magyar-román gazdasági kapcsolatokat az árutermékek cseréje jellemzi. Csupán szeretett hazánk, Románia megértésének és Ceausescu elvtárs türelmének köszönhető, hogy Románia átveszi az MNK-tól a nem minőségi termékeket.

A továbbiakban azonban mérlegelés tárgyává kell tenni a gazdasági kapcsolatokat. Románia nem áldozhatja fel a végtelenségig gazdaságát egy olyan ország megsegítésére, amely nem tartja be, sorozatban megszegi az együttműködési szabályokat, amely ország a román állampolgárokat hazájuk elhagyására ösztönzi, a magyar nemzetiségű román dolgozókat szeretett hazánk ellen uszítja, a román szocialista vívmányokat külföldön lejáratja.

Az MNK sovén vezetői a saját országuk társadalmi problémáinak megoldása helyett egy szomszédos, baráti szocialista állam és annak vezetője, szeretett hazánk és népünk nagy fia, Ceausescu elvtárs tudatos társadalomépítésébe szólnak bele, koholmányokat terjesztenek a nagy román nemzetről.

A magyar vezetés menekülteknek nevezi azokat a bűnözőket, akik a román nép jogos haragja, a büntetés elől elszöktek.

Ugyanakkor a magyar vezetés elhallgatja, hogy a magyar állampolgárok ezrei keresnek külföldön menedéket, kérnek politikai okokból menedékjogot más államokban és nem óhajtanak visszatérni Magyarországra.

Természetesen mi nem tudjuk és nem is kívánjuk megoldani az MNK belső társadalmi válságát, de elvárjuk, hogy a magyar vezetés saját maga oldja meg ezeket a kérdéseket országán belül, és ne a román nemzet forradalmi építőmunkájával foglalkozzon.

Mi éppen ezért nemzetközi fórumokon, egyebek között Bécsben azt az álláspontot képviseljük, hogy minden ország maga oldja meg saját gondjait, a belső ügyekbe való beavatkozást pedig minden idegen államnak meg kell tiltani...

...Magyarország a magyar nemzetiségű román dolgozók sorsának megváltoztatására való hivatkozással területi igényekkel lép fel szeretett hazánkkal szemben. Magyarország sovén vezetői közben elhallgatják, hogy jelenleg is található országukban ősi román területek, sőt román városok is, azok román nemzetiségével együtt.

Ha valakinek területi követelése lehetne, az éppen szeretett és drága hazánk, Románia, de erről a jogos igényről mi nem beszélünk, éppen a szomszéd népek barátsága, békéje érdekében. Ám mindenkor képesek vagyunk arra, hogy forradalmi, szocialista vívmányainkat, ha kell fegyverrel is megvédjük az agresszorral szemben. Nem félünk a fenyegetésektől, főleg nem a katonai erőszak alkalmazásától. A magyar területszerzési kísérletek már eleve kudarcra vannak ítélve. És ez nem csak a román nemzeti hadsereg nagyszerűségéből adódik, a magasfokú készültség, elhivatottság és hazaszeretet miatt van így.

Megfelelő információink vannak arra vonatkozólag, hogy a magyar hadsereg bár technikájában eléri a korszerűnek mondható felszereltséget, gondolkodásában, morálisan azonban a Horthy-féle hadsereg szintjén áll, emberanyagában messze alatta marad a mi nemzeti hadseregünknek.

A magyar katonai vezetés elpuhult, a hadseregen belül az alkoholizálás kritikus méreteket öltött.

Az egyedül korszerűnek és magas készültségűnek mondható haderőnem a magyar légierő, bár a harci gépek fokozatosan előregednek, pótlásukra nincs pénz Magyarországon. Ugyanakkor szeretett hazánk, Románia honi légvédelme már rendelkezik olyan eszközökkel, melyek hathatósan biztosítják a román nemzeti terület légterének védelmét.

A román nemzeti hadsereg a területrendezési programban hatalmas feladatokat vállal magára az elkövetkezendő időszakban. Egyrészt a területrendezési törvény előírásainak megfelelően egységeink részt vesznek a funkcionális körletek kiépítésében, másrészt a lakosság tervszerű költöztetésében, valamint annak a feladatnak a biztosításában, hogy az így felszabaduló területek minél előbb mezőgazdasági művelésre alkalmasak legyenek.

A július elsejével megkezdett területrendezést minden megye területén meg kell gyorsítani. Minden segítséget és támogatást meg kell adni azon szervezeteknek, személyeknek, akik a feladatok végrehajtására központilag ki lettek jelölve.

Az elnöki dekrétum egyértelműen meghatározza a tennivalókat.

A megye területén az ebben megfogalmazottakon kívül feladat még:

1. A lakosság mielőbbi összeírása (családok összetétele, életkor, foglalkozás, iskolázottság, nemzetiség, szociális helyzet stb).
2. A szükséges munkaerő, a foglalkozási megoszlás és igények felmérése.
3. A kialakuló funkcionális egységek összetételének meghatározása. A szakemberszükséglet közel azonos szintű biztosítása, figyelemmel az ipari szervezetre is.
4. A feladatok elvégzése érdekében szükség van a lakosság tudatos és szervezett átirányítására. Ebben kiemelt feladata van a helyi néptanácsnak, a megalakuló új néptanácsoknak, a párt szervezeti egységeinek és a közrend érdekében a rendőrségnek.

5. Gondoskodni kell az építési területek biztosításáról, a megszűnő helységeket az építési időszak alatt idegenek elől el kell zárni.
6. Biztosítani kell minden állampolgárnak, hogy egy munkahelyet az országban kijelöljenek számára. Ezzel a lépésünkkel is igazolni kívánjuk, hogy mi minden román állampolgárnak biztosítjuk a munkához való jogot. Amennyiben az állampolgár a számára kijelölt munkahelyet nem kívánja elfoglalni, ez akkor sem mentesíti azon kötelezettsége alól, hogy a számára kijelölt körzetbe, lakóhelyre költözzön. A költözés megtagadása, akadályozása hazánk nagy szocialista átalakulását veszélyezteti, ezért ellene a hatóság megfelelő intézkedéseket köteles tenni.
7. Módot kell adni az állampolgároknak a területrendezéssel érintett területeken, hogy meghatározott ideig önként vállalják az átköltözést és a munkahely-változtatást.
8. Az átköltözéssel egyidőben, jelentési kötelezettséggel gondoskodni kell az átköltözőnek és családjának megfelelő ellátásáról, élelmiszer fejadagok és egyéb állami biztosításokról (egészségügyi, óvodai, iskolai).
9. Több család közös költözési kérelme csak az önként teljesített költözés esetén lehetséges egy adott területre. Nem önkéntes költözés esetén szigorúan ragaszkodni kell az országunk területi szakember igényéhez, a gazdasági igényekhez. A rokonságra történő hivatkozás még nem lehet ok arra, hogy a szigorúan lefektetett elveket megváltoztatva a családok ne a számukra kijelölt helyre költözzenek.

A tulajdonjogi viszonyok terén az a rendező elv, hogy minden földterület szeretett és drága hazánk, Románia területén állami tulajdonban van, így csakis és kizárólag az állam rendelkezik felette.

Az állatok tulajdonával és tartásával kapcsolatban külön rendelet-kiegészítés készül, figyelemmel a területrendezésre és a gazdasági területi egységek kialakítására. A területeknek önellátásra kell törekedni.

Az előttünk álló hatalmas feladatok végrehajtását - közel 500 ipari agrárbiológiai komplexum kialakítását - veszélyezteti a szomszéd MNK azzal, hogy meg akarja akadályozni a fejlett szocialista társadalmunk építését.

A sovén magyar vezetés azonban nem számol a szocializmus valóságával, azzal, hogy szeretett hazánk, drága Romániánk nagy és hű fia, Ceausescu elvtárs vezetésével éppen a fejlett társadalom megvalósításának programján

dolgozik. Hogy a magyar sovén vezetés mennyire szocializmus-ellenes, mi sem bizonyítja jobban, hogy népünk hős fia, Ceausescu elvtárs 70. születésnapja alkalmából kimagasló nemzetközi kitüntetésben részesült a szovjet párt és állami vezetők részéről, megkapta a Lenin-rendet.

Márpedig, ha igazak lennének a magyar sovén vezetők koholmányai szerett hazánk és annak nagyszerű vezetője, Ceausescu elvtárrsal kapcsolatban, akkor nem kapta volna meg hazánk nagy fia, Ceausescu elvtárs a szocializmus építéséért ezt a kitüntetést.

Maga a kitüntetés is példája annak, hogy a román vezetés képviseli a szocialista haladást, a magyar vezetés pedig a szocializmus építését elveti, annak nagyszerűségét tagadja.

Ezért az RKP Központi Bizottsága és az MSZMP Központi Bizottsága közötti párbeszédnek csak akkor és abban az esetben van helye (léttjogosultsága), ha a továbbiakban a magyar vezetés:

1. felhagy a román nemzetet és annak vezetőit gyalázó politikájával;
2. felhagy a történelem tudatos meghamisításával;
3. felhagy a román nemzeti belügyekbe történő beavatkozással;
4. kötelezettséget vállal, hogy a továbbiakban a magyar sajtóban, irodalomban Romániával kapcsolatban nem tájékoztat félre, a Romániát gyalázó, azzal kapcsolatos sajtócikkeket, írásokat betiltja, nem terjeszti;
5. tudomásul veszi, hogy minden román állampolgárral kapcsolatban nemzeti hovatartozására való tekintet nélkül, csak Románia illetékes;
6. a Magyarországra törvénytelen úton átkerült román állampolgárokat minden feltétel nélkül visszaszolgáltatja;
7. ugyancsak minden feltétel nélkül visszaszolgáltatja azon román állampolgárokat, akik hivatalos útiokmánnyal utaztak ugyan, de annak lejártával nem tértek vissza Romániába;
8. fokozottan betartja a barátsági szerződést és más fontos nemzetközi szerződéseket Romániával kapcsolatban;
9. visszavonja azon megnyilatkozásait, amelyek ellentétben állnak az államközi kapcsolatok, a békepolitika általános elveivel;
10. eljárást kezdeményez azon személyek ellen, akik ellenséges nyilatkozatokat tettek Románia és a román nép szocialista építőmunkájával szemben;

11. kötelezettséget vállal, hogy az emberi jogokat fokozottan betartja, annak érvényt szerez, az ezredfordulóig biztosítja a Magyarországon élők lakáshoz, munkához való juttatását;
12. megoldja a kábítószer és alkoholizmus kérdését, felszámolja az analfabetizmust;
13. kötelezettséget vállal, hogy a román területi szuverenitást nem sérti meg;
14. kötelezettséget vállal, hogy a gazdasági kapcsolatokban az állandóságra és a korrektségre törekszik, tudomásul veszi, hogy Románia a továbbiakban nem tudja felvállalni a súlyos gondokkal küzdő magyar gazdaság támogatását;
15. felhagy továbbiakban azon tevékenységével, hogy a Románia területén élő magyar nemzetiségű román dolgozók életébe, sorsának alakulásába negatívan beleszóljon, tudomásul veszi a nemzetiségi dolgozók tanácsának tiltakozását.

A nemzetiségi kérdés a szocialista Romániában megoldott, törvények biztosítják a jogokat, hogy a nemzetiségek saját újságokkal, iskolákkal, kulturális intézményekkel, könyvkiadással rendelkeznek.

Drága hazánk, szeretett Románia és annak hős fia, Ceausescu elvtárs vezetésével példamutató együttműködés alakult ki a német nemzetiségű román dolgozókkal kapcsolatban.

Akik el kívánták hagyni szeretett hazánkat, Romániát, elhagyhatták azzal a feltétellel, hogy az őket fogadó német állam mindenkor biztosítja megélhetésüket, valamint, hogy szeretett hazánknak, a fogadó állam megfizeti a felmerült szociális kiadásokat, így az egészségügyi ellátás, az iskoláztatás mindenkori költségét.

Nem zárkózunk el az elől, hogy hasonló kölcsönös megállapodásra jussunk a magyar nemzetiségű román dolgozók egy meghatározott létszámára vonatkozóan. Természetesen a mindenkori feltételek közé tartozna az eddigi szociális kiadásaink konvertibilis fizetőeszközben való személyenkénti megtérítése. Az MNK vállaljon kötelezettséget, hogy lakást és megfelelő munkahelyet biztosít az áttelepülőknek. Ennek ellenőrzésére természetesen mindenkor bizto-

sítani kell a román szerződő félnek az ellenőrzés lehetőségét a távozó állampolgárok körülményeinek biztonsága miatt.

Csak ezen együttes feltételek megléte, azok vállalása esetén járulna hozzá a Legfelső Tanács román állampolgárság törléséhez.

A román nép, hazánk kiemelkedő személyisége, Ceausescu elvtárs útmutatásai alapján nagy türelemmel viseltetik még mindig a magyar nép iránt. Reméljük, hogy a magyar vezetés végül is belátja politikájának helytelenségét, hajlandó lesz együttműködni népünkkel a gazdasági és társadalmi haladás, a szocialista és független fejlődés érdekében.

Mind a két párt- és államvezetés felelősséggel tartozik népének, a történelemnek, az emberiségnek.

Ennek alapján nem mondunk le és nem mondhatunk le a további gazdasági, társadalmi fejlődésünkről, nem hagyjuk magunkat eltéríteni a szocialista építés útjáról, hazánk területi és gazdasági arculatának megváltoztatásáról és ezáltal népünk felemelkedéséről. Éppen ezért fokozott erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a megkezdett településszerkezeti és gazdasági változtatásokat minél előbb be tudjuk fejezni, ehhez mozgósítani kell népünket, pártunkat, egy emberként felsorakozva a szeretett és drága hazánk, a szocialista Románia felvirágzása érdekében.

az RKP titkára, az RKP Központi Bizottsága,
az RKP Titkársága.

Záradék:

Az anyag szigorúan titkos, bizalmas, csak a legmagasabb állami- és pártvezetők részére készült meghatározott és külön sorszámmal jelölt példányszámban, ezért az anyag kezelésére a titkosság szabályai irányadók."